

Talis 2018 SLOVENIJA

MEDNARODNA RAZISKAVA POUČEVANJA IN UČENJA TALIS 2018

Prvi pregled
rezultatov
za strokovno
javnost

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

PEDAGOŠKI INŠTITUT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI STRUKTURNI
IN INVESTICIJSKI SKLADI
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

TALIS 2018

Populacija

- Tretje triletnje osnovne šole, ISCED 2; glavna pozornost, 48 držav in sistemov
- Srednje šole, ISCED 3, 11 držav, stranska pozornost, brez mednarodnih povprečij!

Povprečja – samo za populacijo tretjega triletja osnovne šole!

- OECD – enak prispevek vseh držav
- TALIS – enak prispevek vseh držav
- EU skupaj – uteženo s populacijo učiteljev iz vsake države

Trendi: 2008-2013-2018 za vse; Slovenija samo 2008-2013

Prednosti in izzivi učenja in poučevanja

Prednosti

- ▶ Učitelji veliko pozornosti namenjajo **jasni razlagi snovi**
- ▶ Učitelji se čutijo **dobro pripravljene**
 - ▶ iz vsebine in pedagogike predmetov
 - ▶ iz uporabe IKT za poučevanje
- ▶ Učitelji in ravnatelji so skoraj vsi vključeni v **nadaljnje izobraževanje**
- ▶ **Izkušeni učitelji** z veliko let delovne dobe, dolgo poučujejo na isti šoli
- ▶ **Prioritete učiteljev glede porabe financ** so najprej izobraževanje in več virov za poučevanje, šele za tem plače

Izzivi

- ▶ Premalo spodbujanja **višjih miselnih procesov** pri učencih
- ▶ **IKT**: malo uporabe, nizka pričakovanja do učencev; malo želja po novem znanju in opremi
- ▶ Pomanjkanje znanja/pripravljenosti in velike potrebe po usposabljanju
 - ▶ za **poučevanje otrok s pos. potrebami**
 - ▶ za **vodenje razreda**
- ▶ V 15 letih treba **nadomestiti 1/5 učiteljev; padanje deleža učiteljev s prvo izbiro poklica; odnosi med učitelji niso optimalni**
- ▶ Šibko **mentorstvo in uvajanje** v poklic za začetnike in izkušene učitelje

A. Slovenski učitelji v TALIS

	Starost		Delovna doba		
	Učitelji	Ravnatelji	Učitelji	Ravnatelji	
Slovenija, OŠ:	46 let	52 let	20 let	10 let	Delež ravnateljic OŠ: 63 %; SŠ: 62 %
Povprečje OECD:	44 let	52 let	17 let	10 let	Delež učiteljic OŠ: 80 %, SŠ: 70 %
Slovenija, SŠ:	48 let	53 let	20 let	10 let	

90 % učiteljev v OŠ in SŠ je zadovoljnih s službo v celoti, čeprav mnogi poročajo, da niso zadovoljni s plačo: 68 % v OŠ in 75 % v SŠ

% učiteljev, ki bi raje izbrali drug poklic:
27 % v OŠ, 24 % v SŠ

% učiteljev, ki poročajo o slabih medsebojnih odnosih: 14 % v SŠ in 20 % v SŠ poroča, da se ne morejo zanesti drug na drugega.

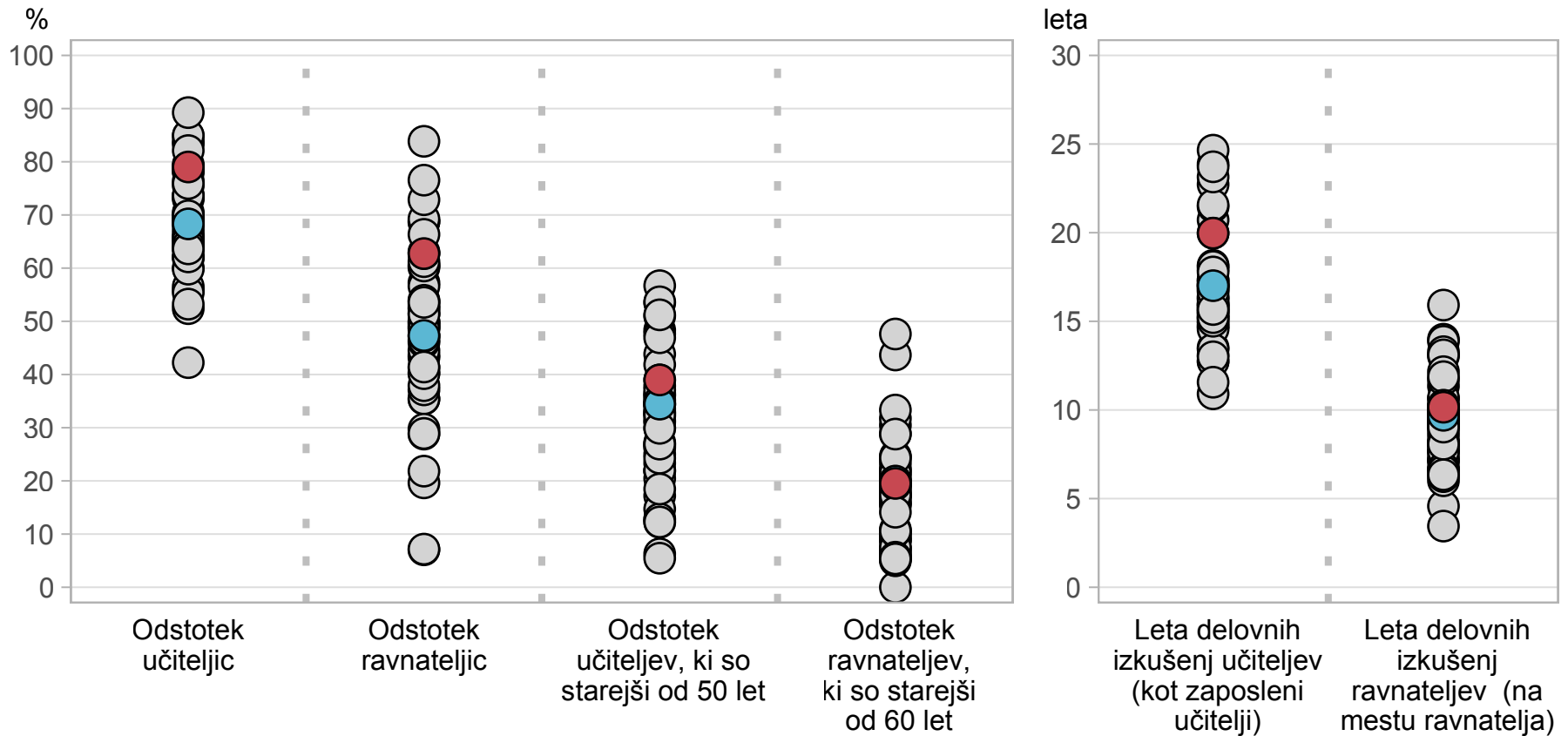
% učiteljev, ki jim je bilo poučevanje prva izbira: 80 % v OŠ in 60 % v SŠ

Nujen je razvoj strategij privabljanja **novih učiteljev**. Pomembno, kdo **vstopa** v poklic in v njem **ostane**.

18 % učiteljev ima do 5 let delovnih izkušenj

A. Učitelji in ravnatelji v mednarodni primerjavi

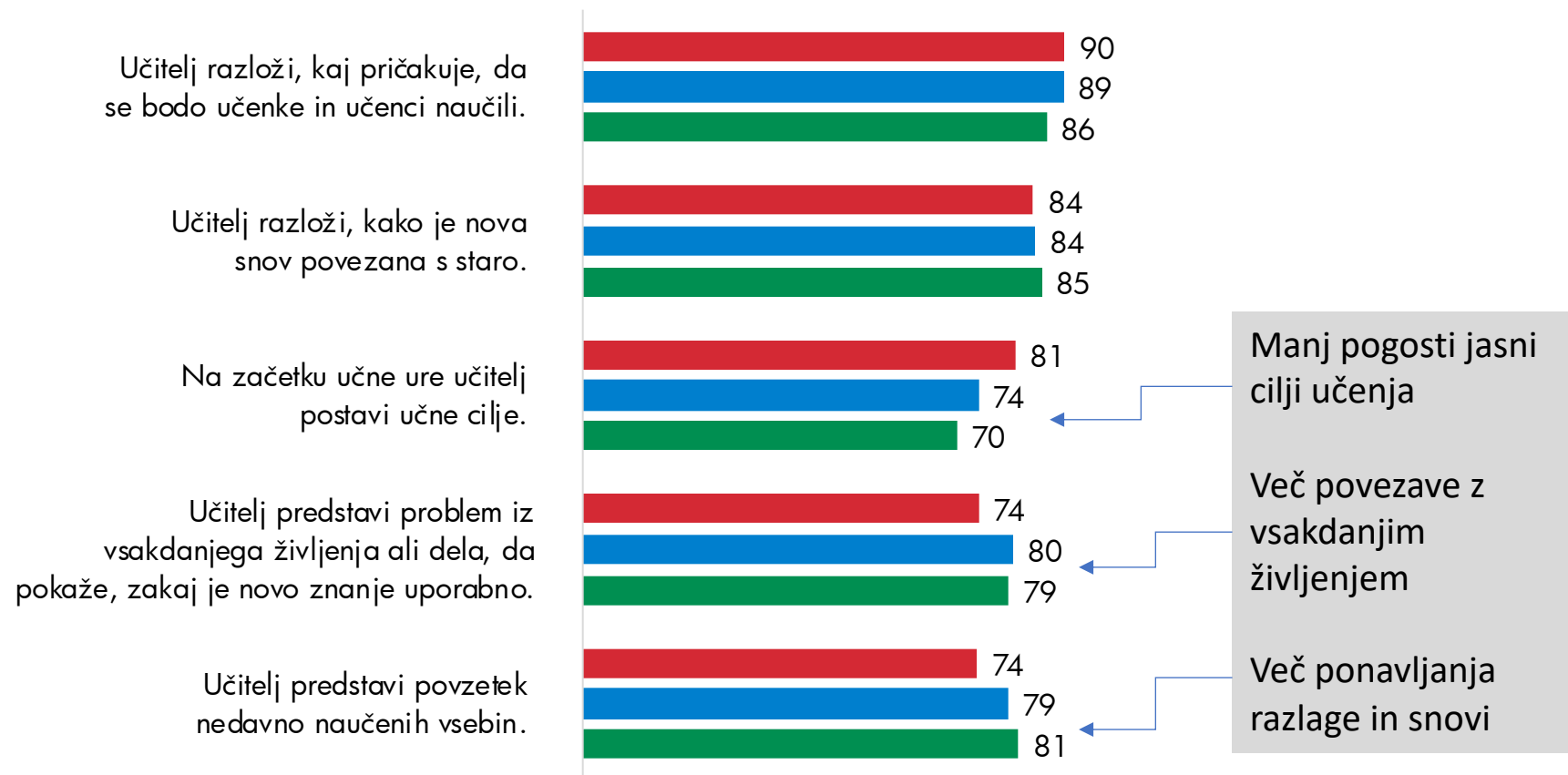
● Slovenija ● Povprečje OECD ● Druge države / sistemi

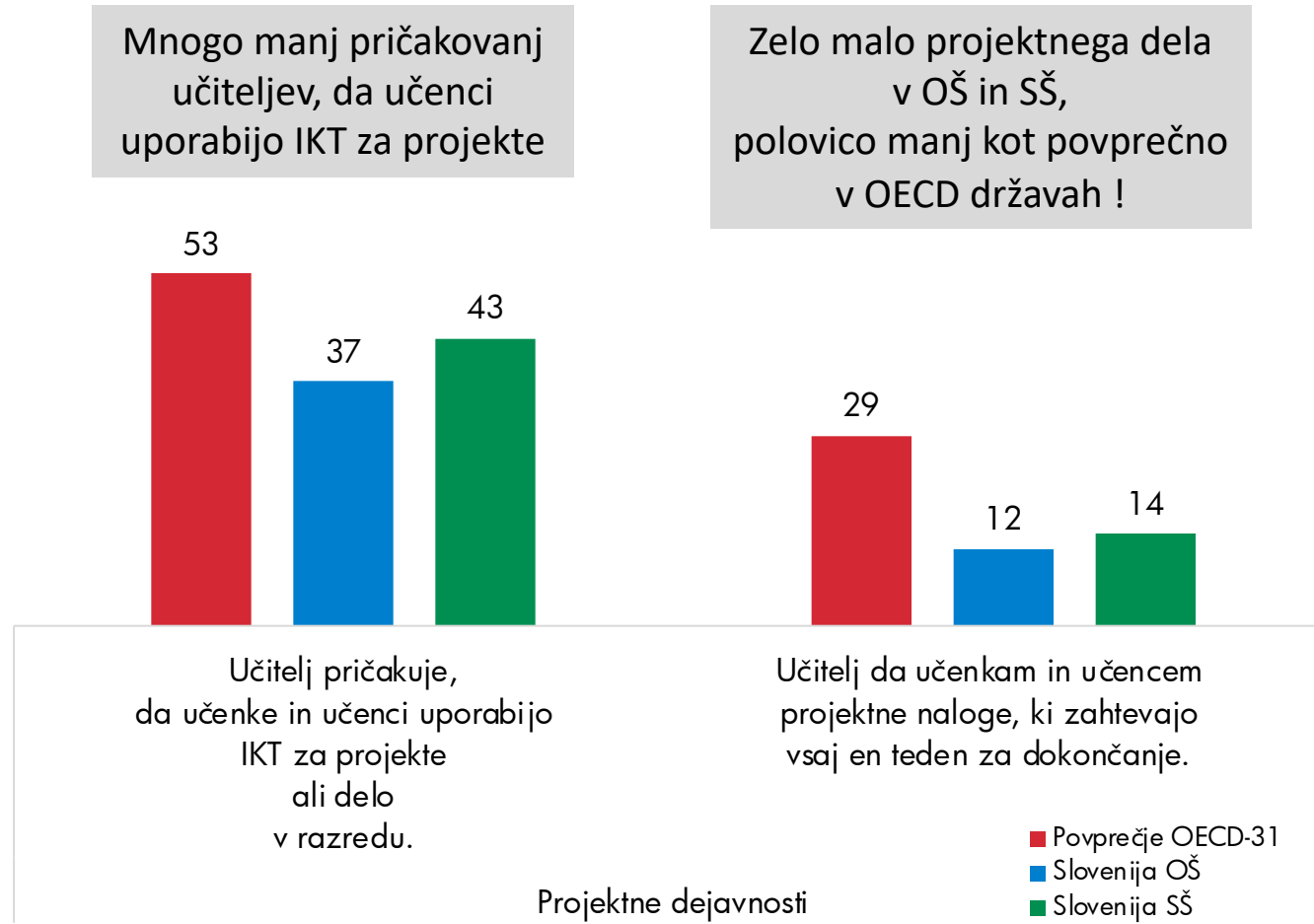
A. Strategije poučevanja: jasna razlaga

Odstotek učiteljev, ki so navedli, da strategije uporabljajo pogosto ali vedno.

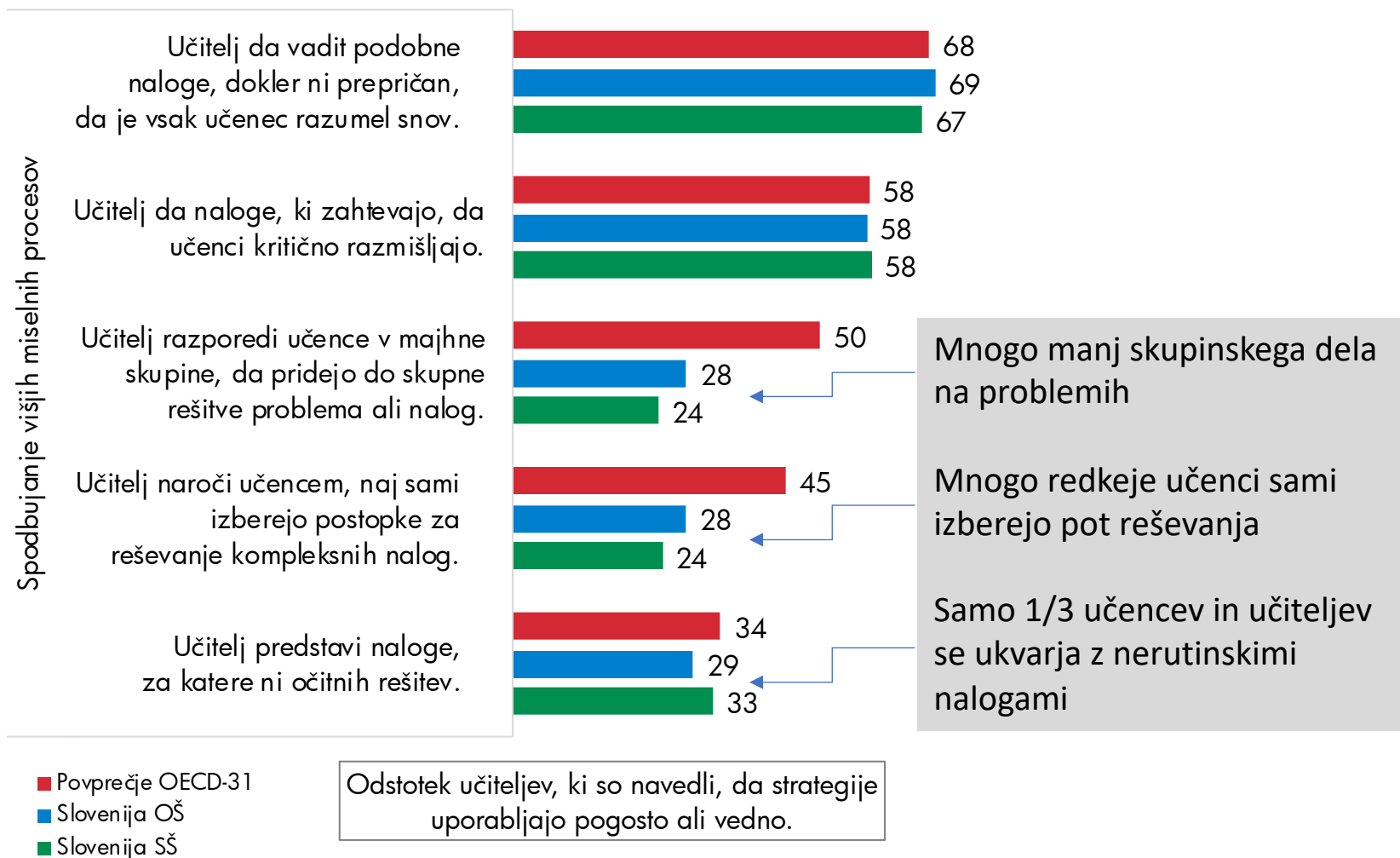
■ Povprečje OECD-31
■ Slovenija OŠ
■ Slovenija SŠ

A. Strategije poučevanja: projektno delo

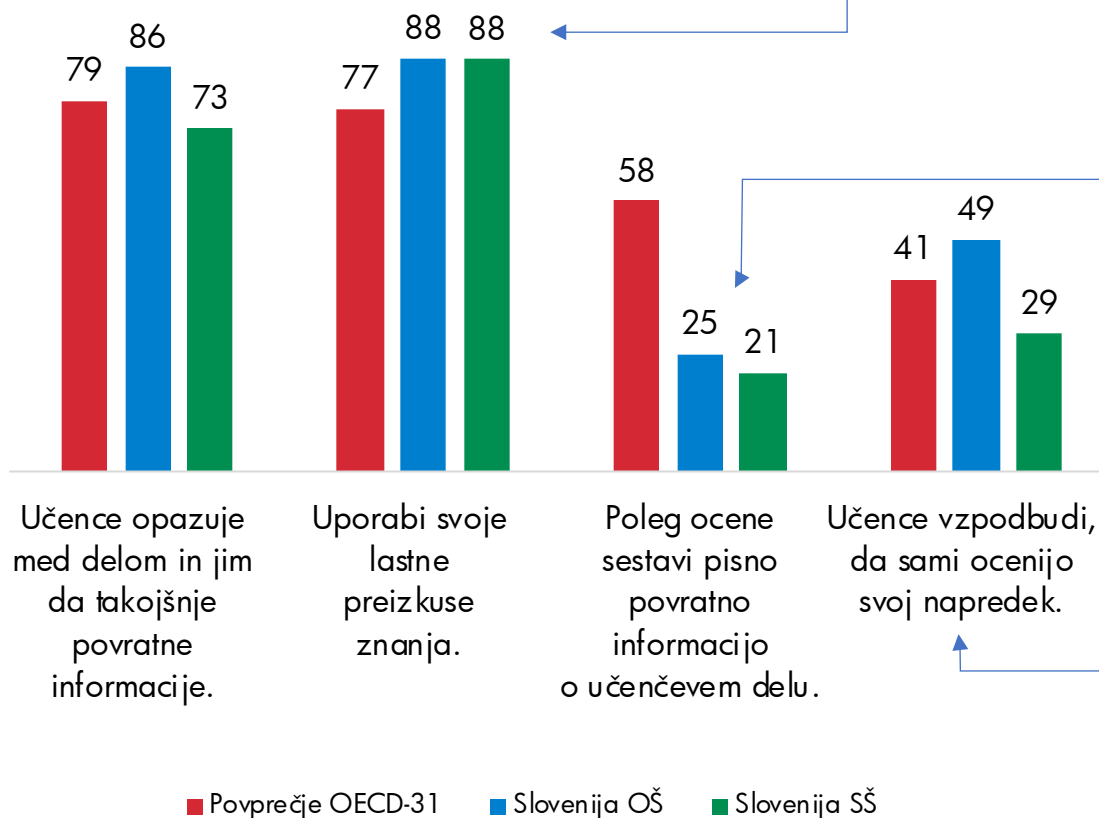

A. Strategije poučevanja: spodbujanje višjih miselnih procesov

A. Preverjanje in ocenjevanje znanja

Odstotek učiteljev, ki naslednje metode za preverjanje in ocenjevanje znanja uporabijo pogosto ali vedno

Visoka strokovna avtonomija:

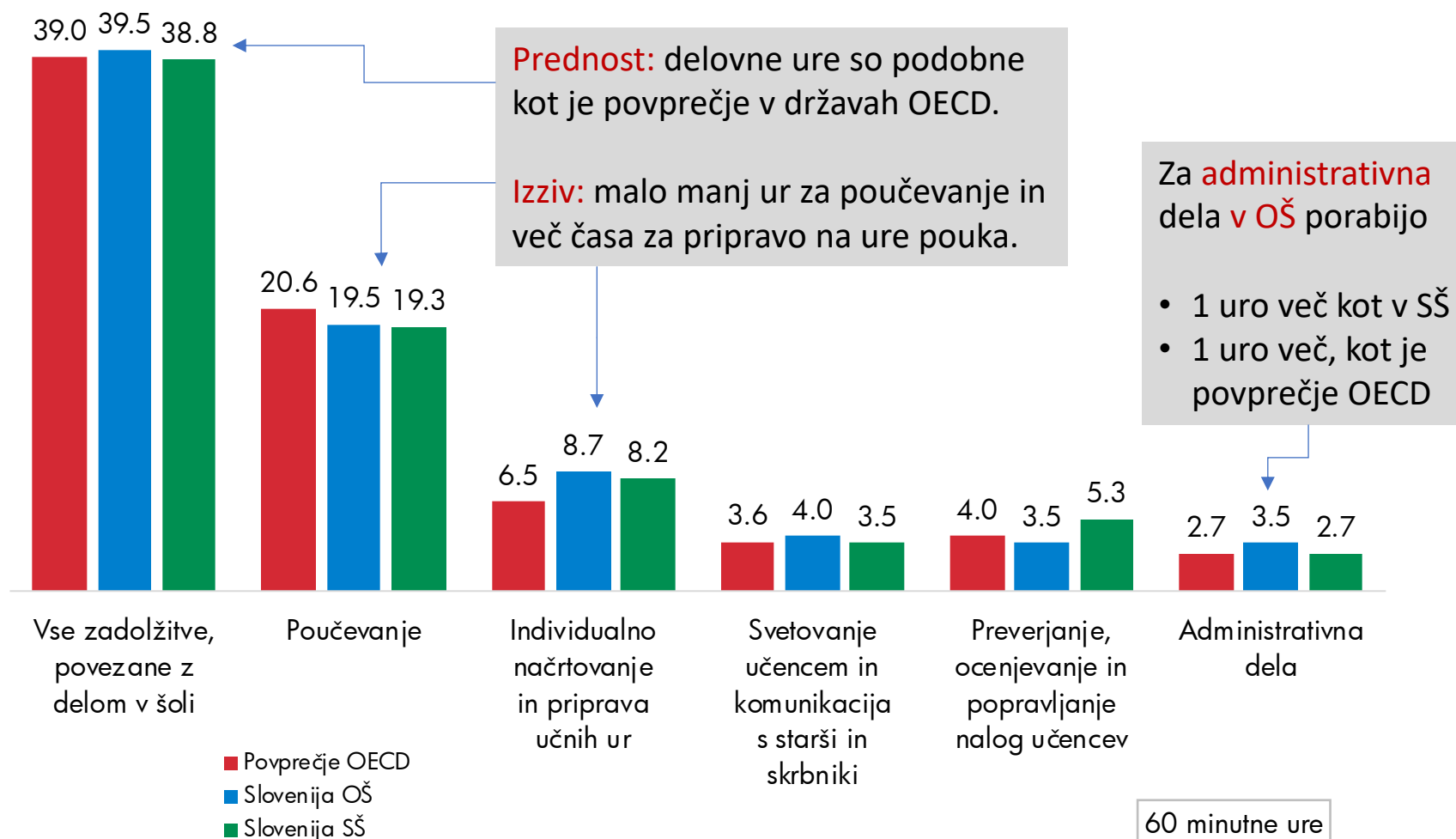
Velik delež učiteljev uporablja **lastne preizkuse** znanja.

Izziv:

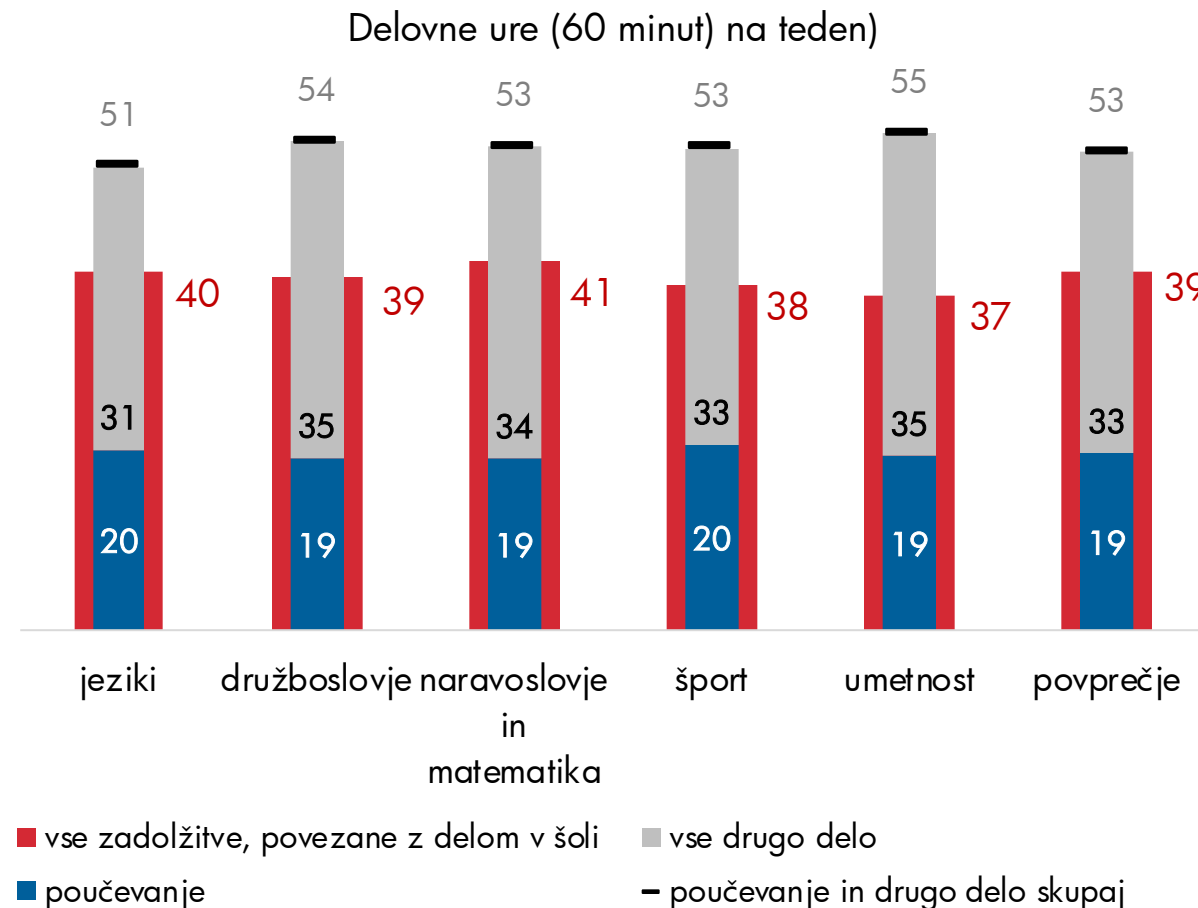
Redka **pisna povratna informacija o učenčevem delu ob oceni** - daje jo le vsak 4. ali 5. učitelj
Izboljšanje s formativnim spremljanjem?

Malo spodbujanja k prepoznavanju **učenčevih lastnih močnih področij**, posebej v SŠ

A. Delovni čas učiteljev, v urah na teden

A. Delovni čas učiteljev OŠ, podrobneje

Učitelji so poročali:

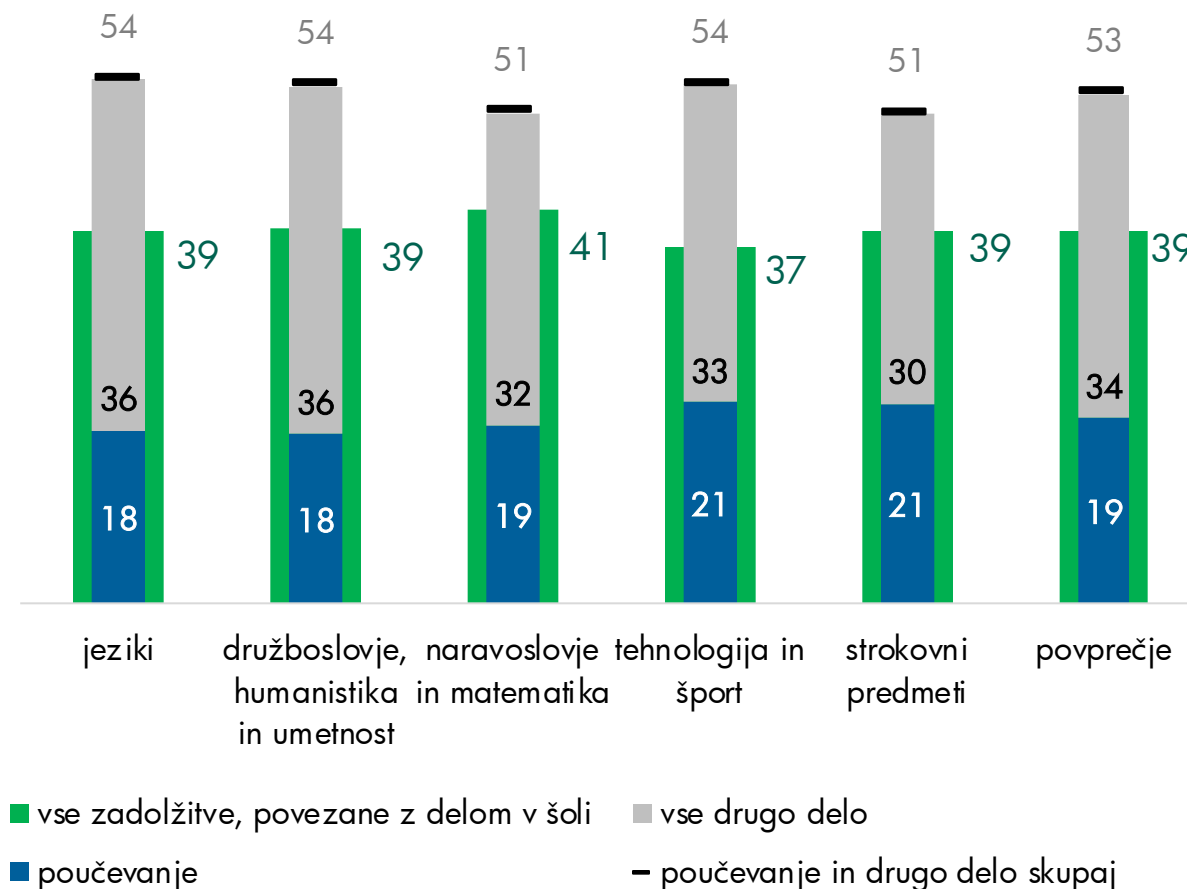
- Imajo okoli 39 delovnih ur na teden.
- Od tega poučujejo 19 ur.
- Dodatno k poučevanju delajo še 33 ur.

To velja za redne tedne šolskega leta.

Sklepamo, da presežek ur drugega dela doprinese k delovni obveznosti v času, ko ni pouka.

A. Delovni čas učiteljev SŠ, podrobneje

Delovne ure (60 minut) na teden

Učitelji so poročali:

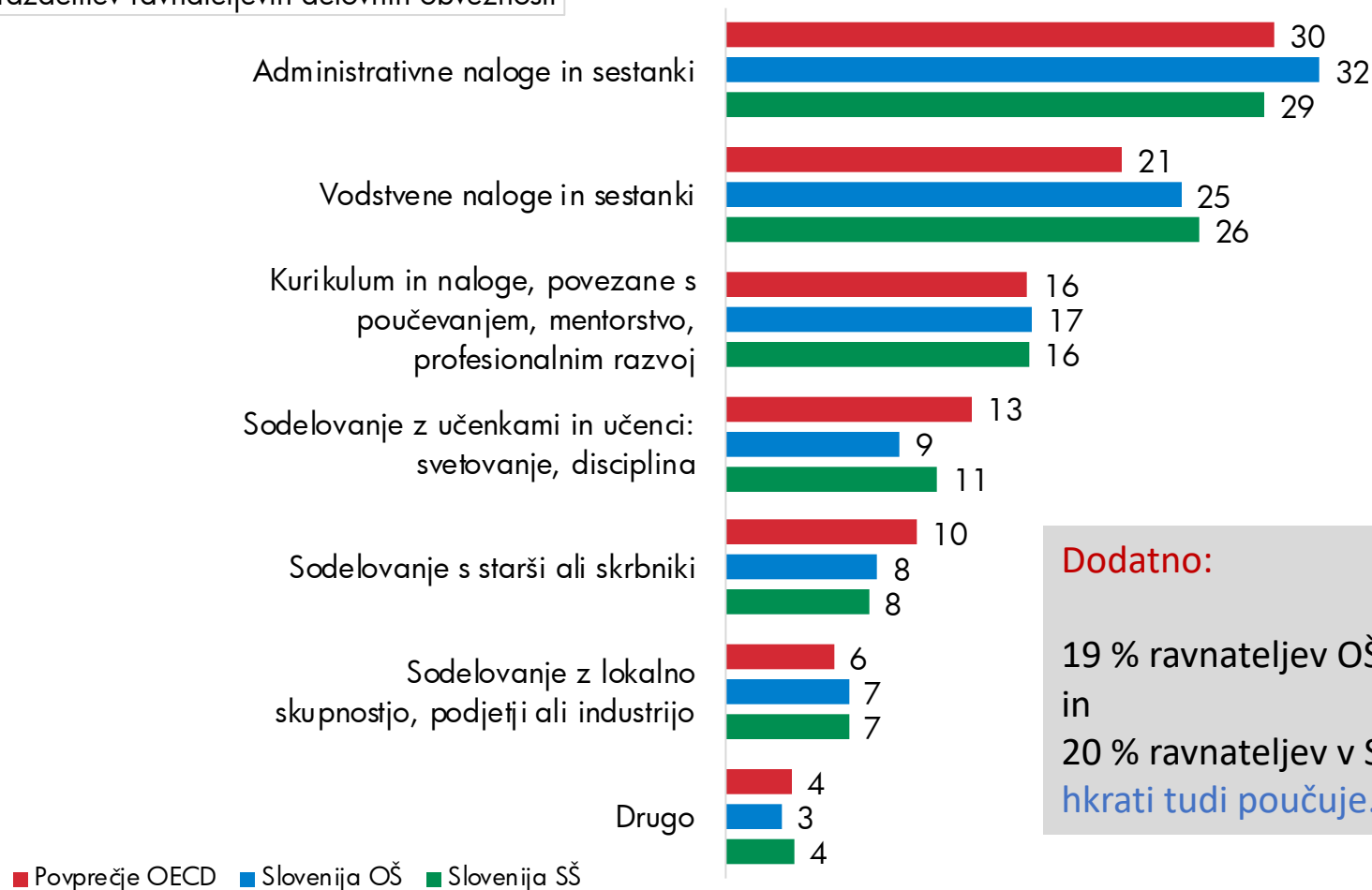
- Imajo okoli 39 delovnih ur na teden.
- Od tega poučujejo 19 ur.
- Dodatno k poučevanju delajo še 34 ur.

To velja za redne tedne šolskega leta.

Sklepamo, da presežek ur drugega dela doprinese k delovni obveznosti v času, ko ni pouka.

A: Razdelitev delovnih obveznosti ravnateljev

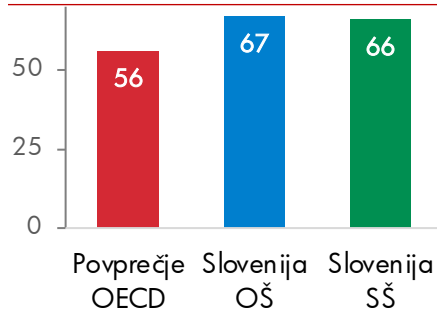
% razdelitev ravnateljevih delovnih obveznosti

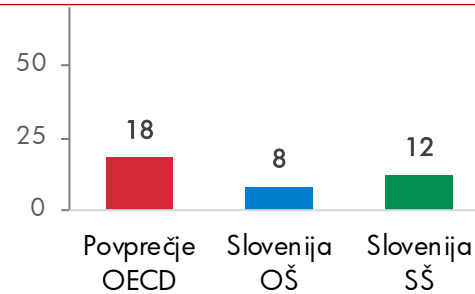
Dodatno:

19 % ravnateljev OŠ
in
20 % ravnateljev v SŠ
hkrati tudi poučuje.

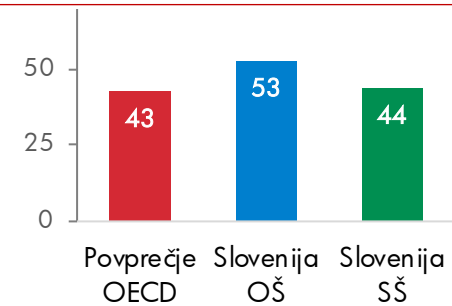
A. Veliko znanja in manj uporabe IKT

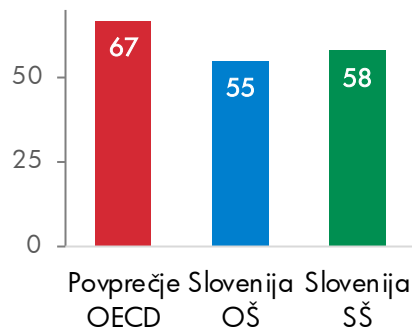
Veliko učiteljev je imelo uporabo IKT vključeno v začetno izobraževanje.

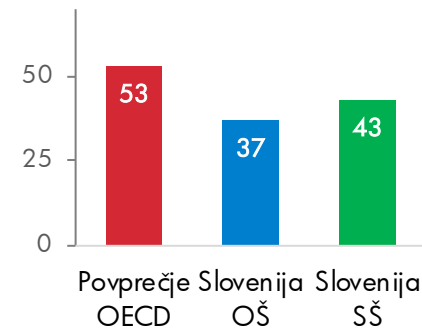
Malo je potreb po nadaljnem usposabljanju iz IKT.

Veliko učiteljev se čuti dobro pripravljene na uporabo IKT pri poučevanju.

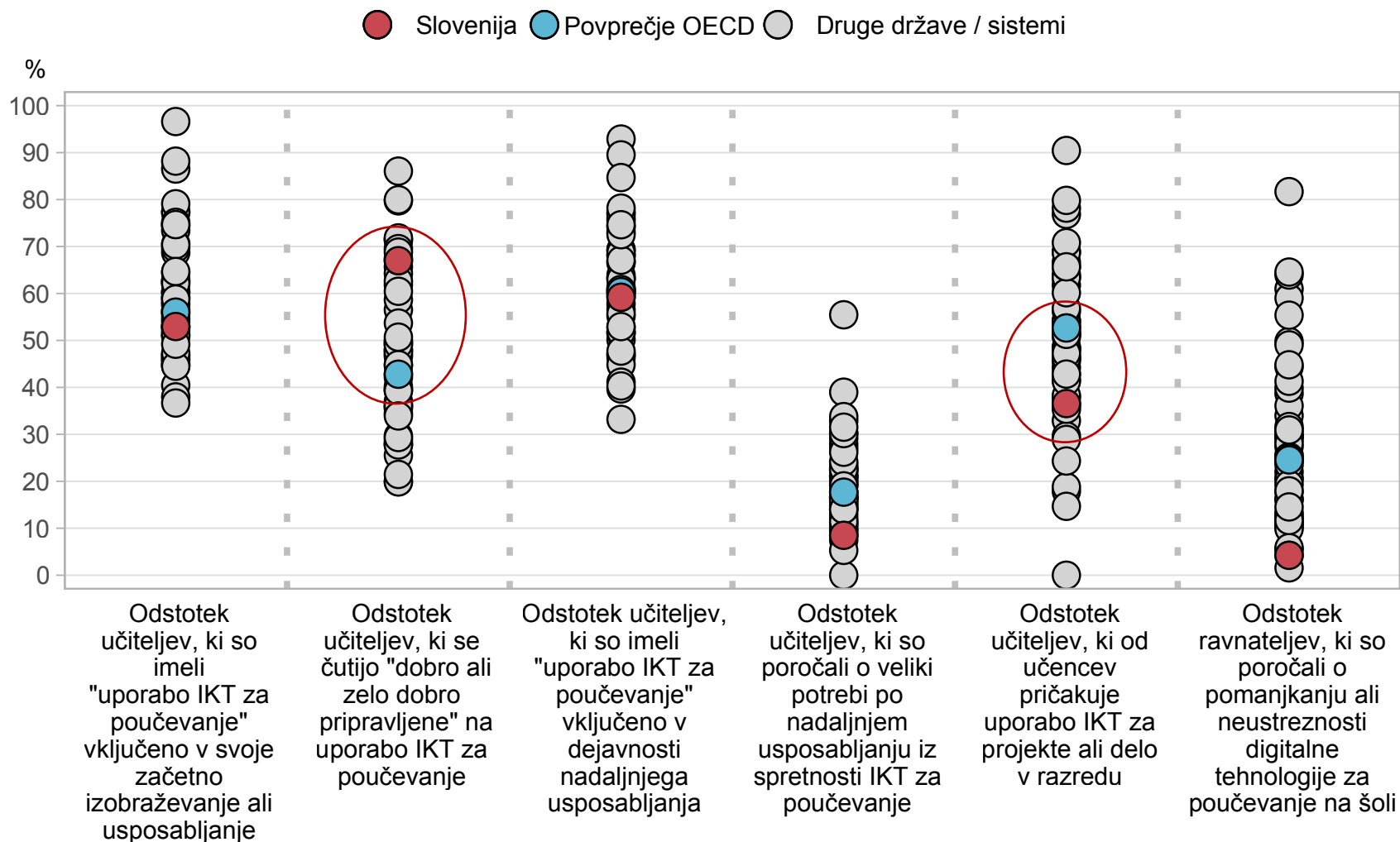

Manj učiteljev se čuti precej ali zelo uspešnih pri podpori učencev za uporabo IKT.

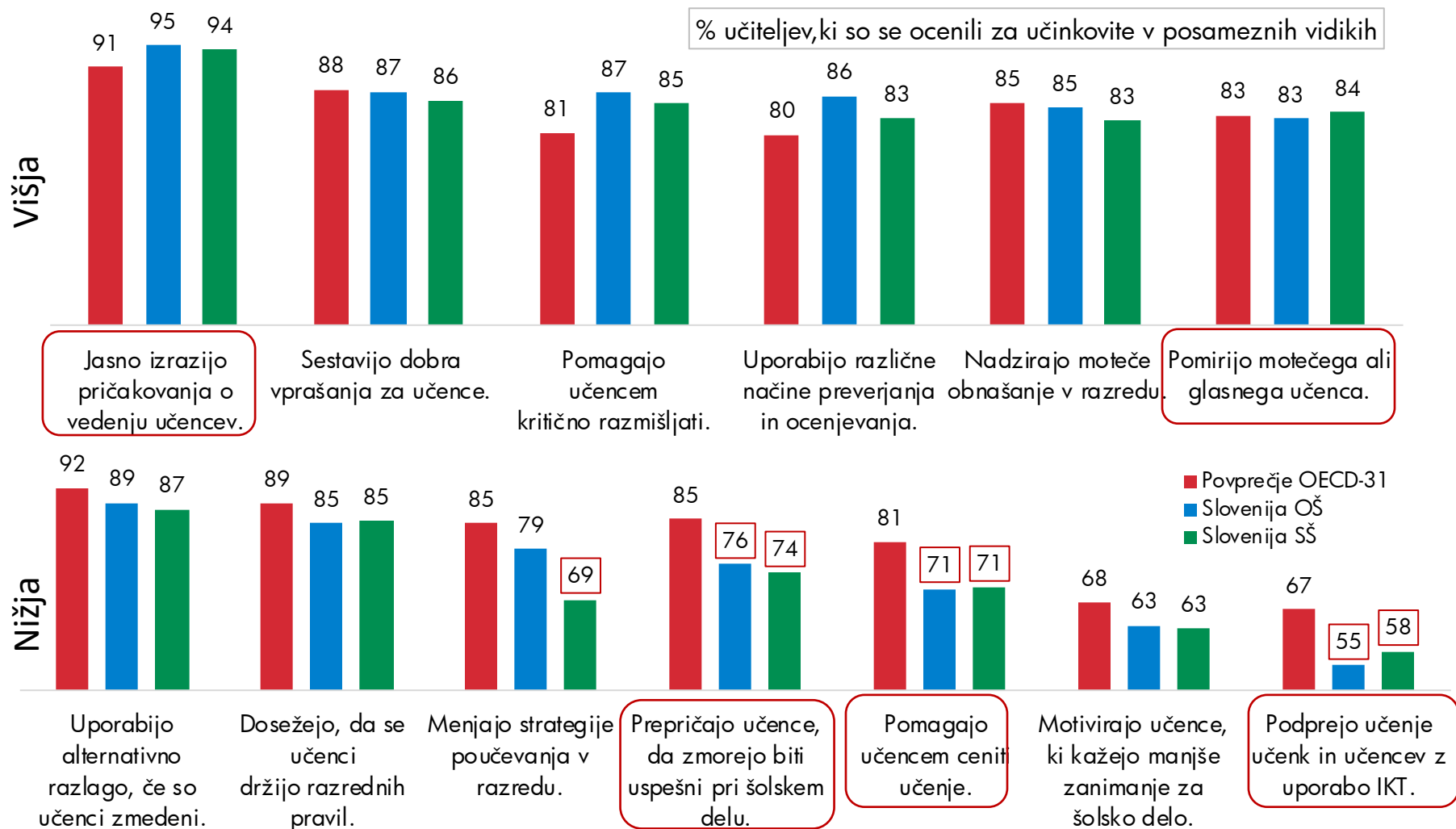

Malo učiteljev pričakuje, da učenci uporabijo IKT za projektno ali redno delo v razredu.

A. IKT v primerjavi z drugimi državami

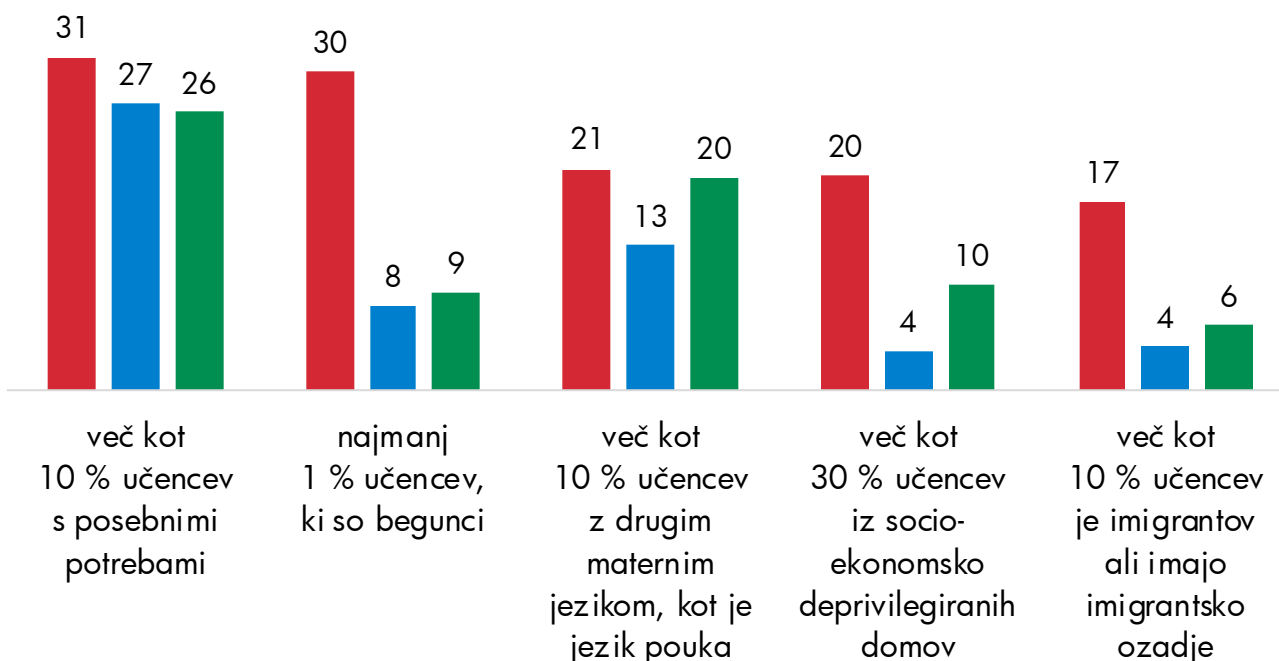
B. Samoocena učinkovitosti učiteljev

B. Značilnosti sodobnih učnih okolij - raznolikost razredov

Deleži (%) učiteljev na šolah z raznoliko strukturo učencev po presoji ravnateljev

■ Povprečje OECD-30
■ Slovenija OŠ
■ Slovenija SŠ

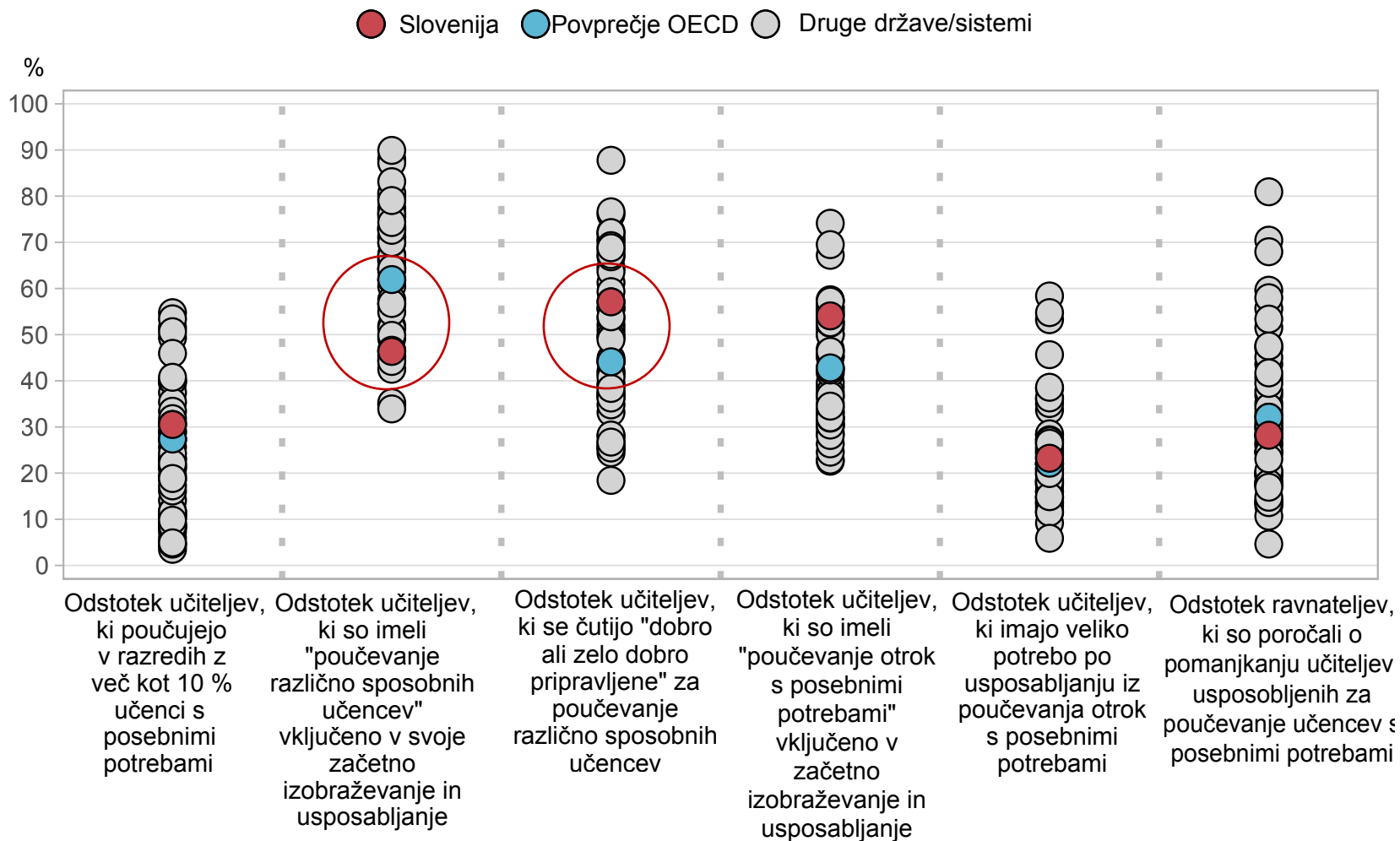

Nizek delež učiteljev izraža **potrebo po nadaljnem izobraževanju** iz poučevanja v večkulturnem ali večjezičnem okolju:
Slovenija OŠ*: 14 %
Slovenija SŠ: 11 %
OECD: 15 %

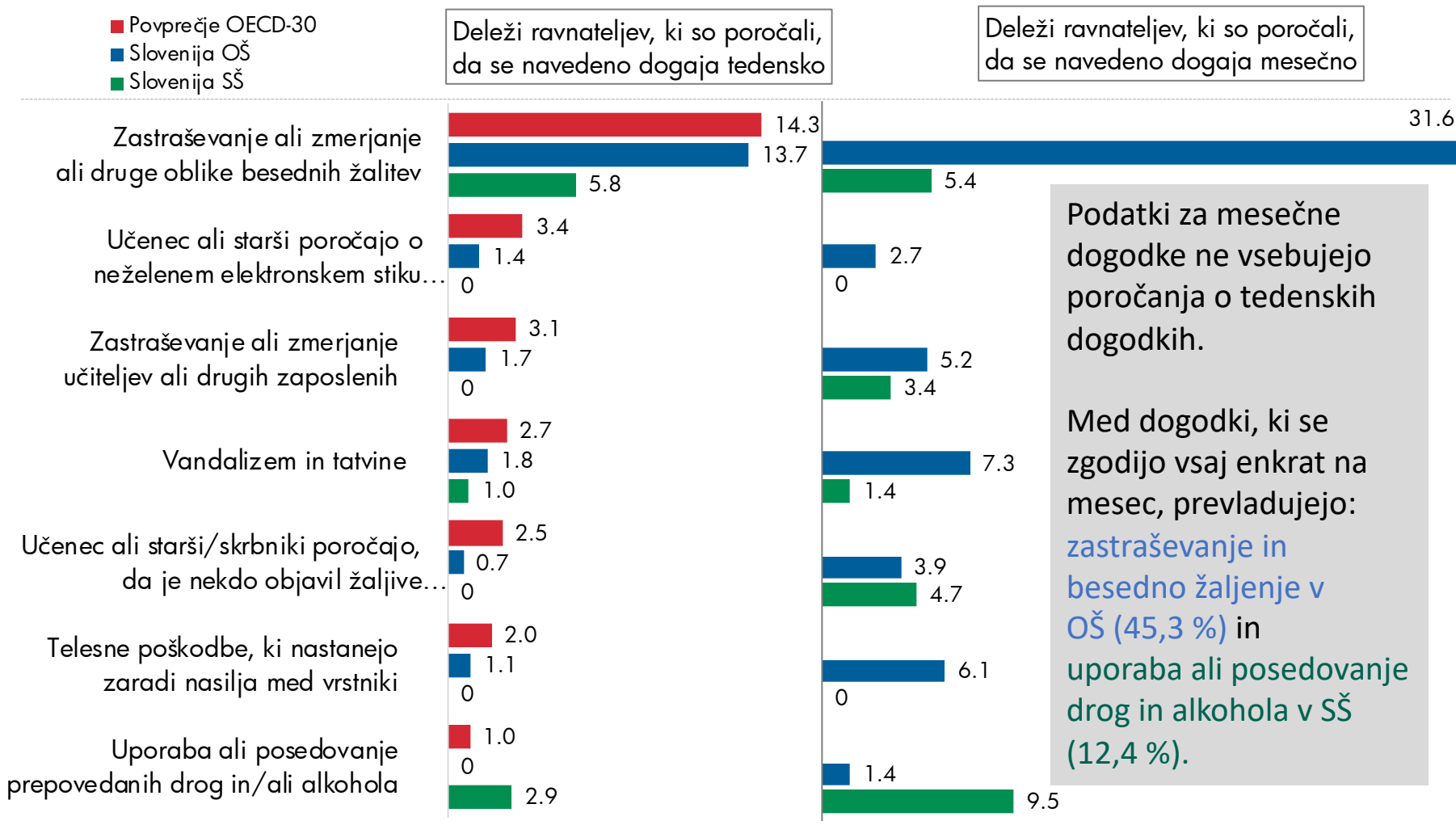
* Več kot leta 2008.

Prednost Slovenije: Ravnatelji (več kot 90 %) poročajo, da na šolah izvajajo številne, različne dejavnosti v podporo raznolikosti; in da je večina učiteljev prepričanih, da se morajo mladi naučiti spoštovanja drugih kultur, kolikor je mogoče zgodaj v življenju.

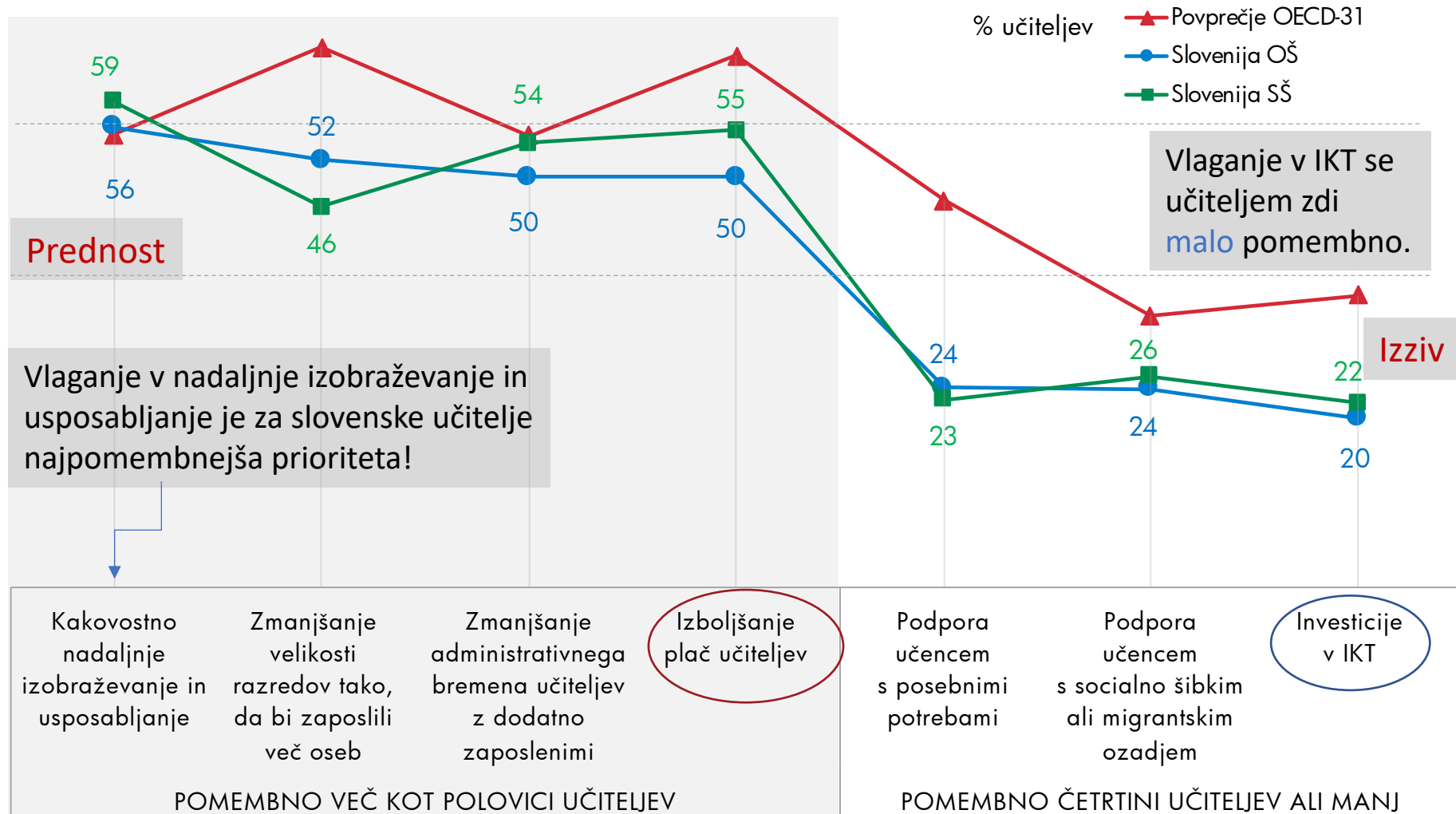
B. Raznolika okolja v mednarodni primerjavi

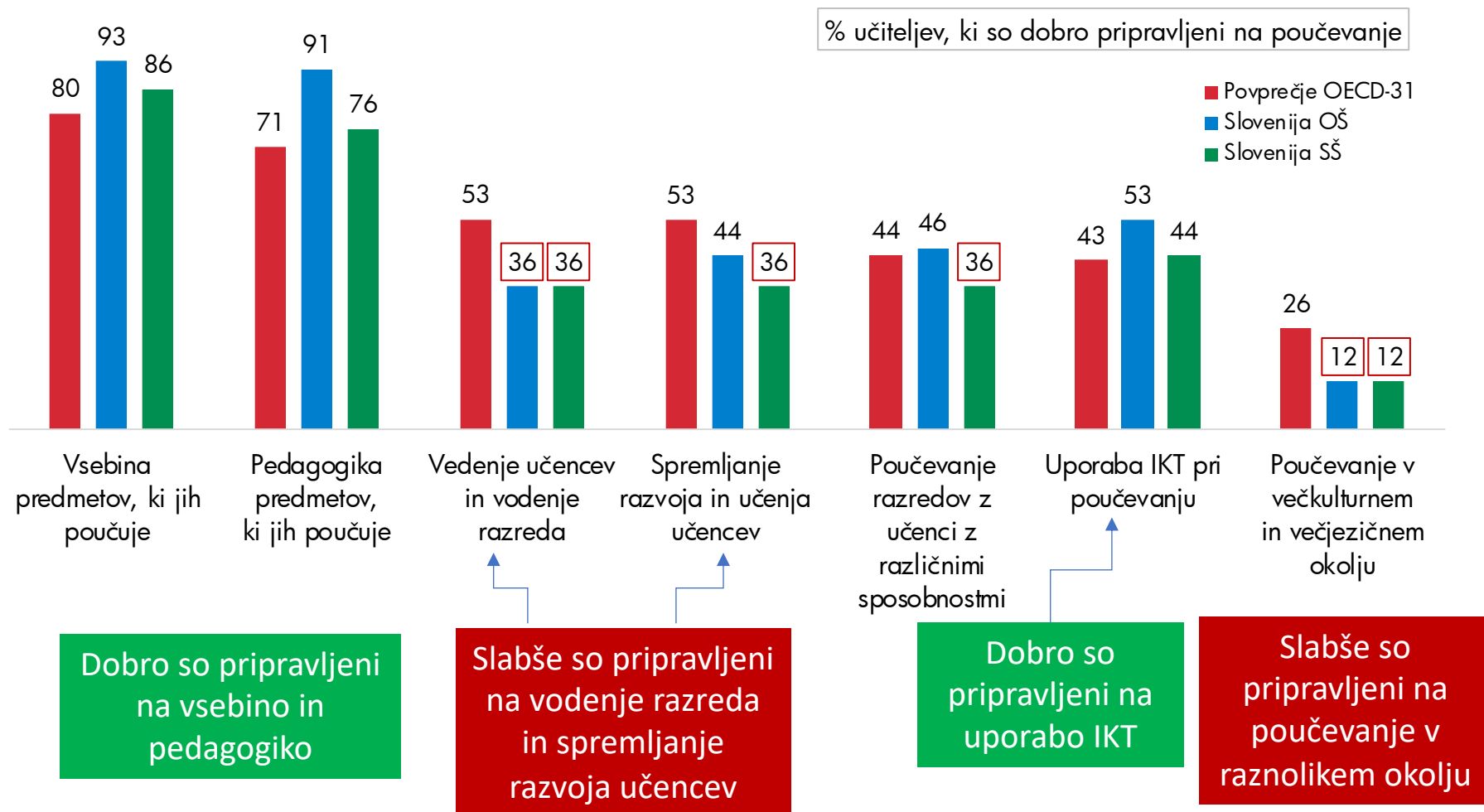
B. Značilnosti sodobnih učnih okolij: varnost na šoli

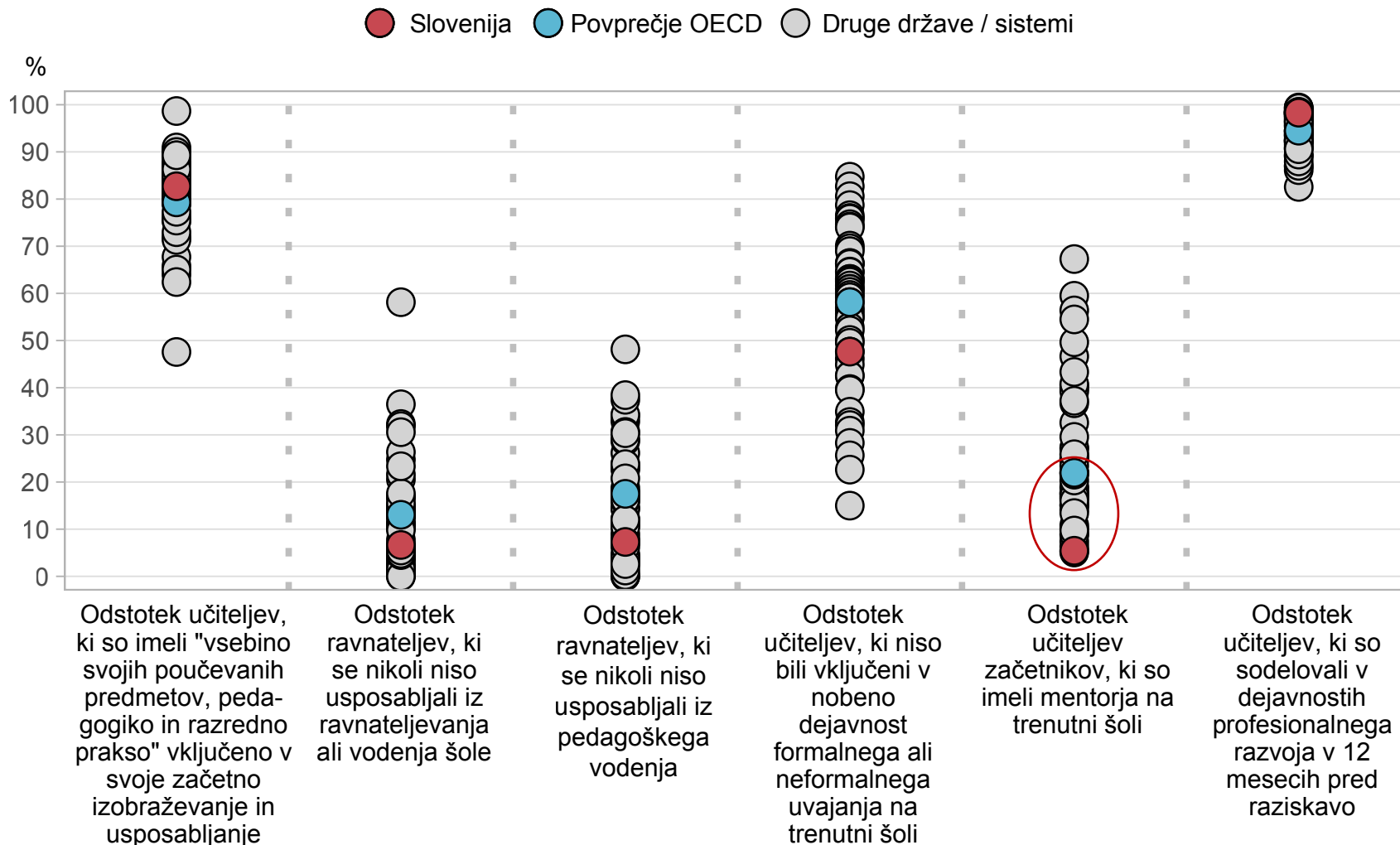
B. Pomembne prioritete porabe finančnih virov po mnenju učiteljev

C. Pripravljenost na poučevanje je višja v osnovni kot v srednji šoli

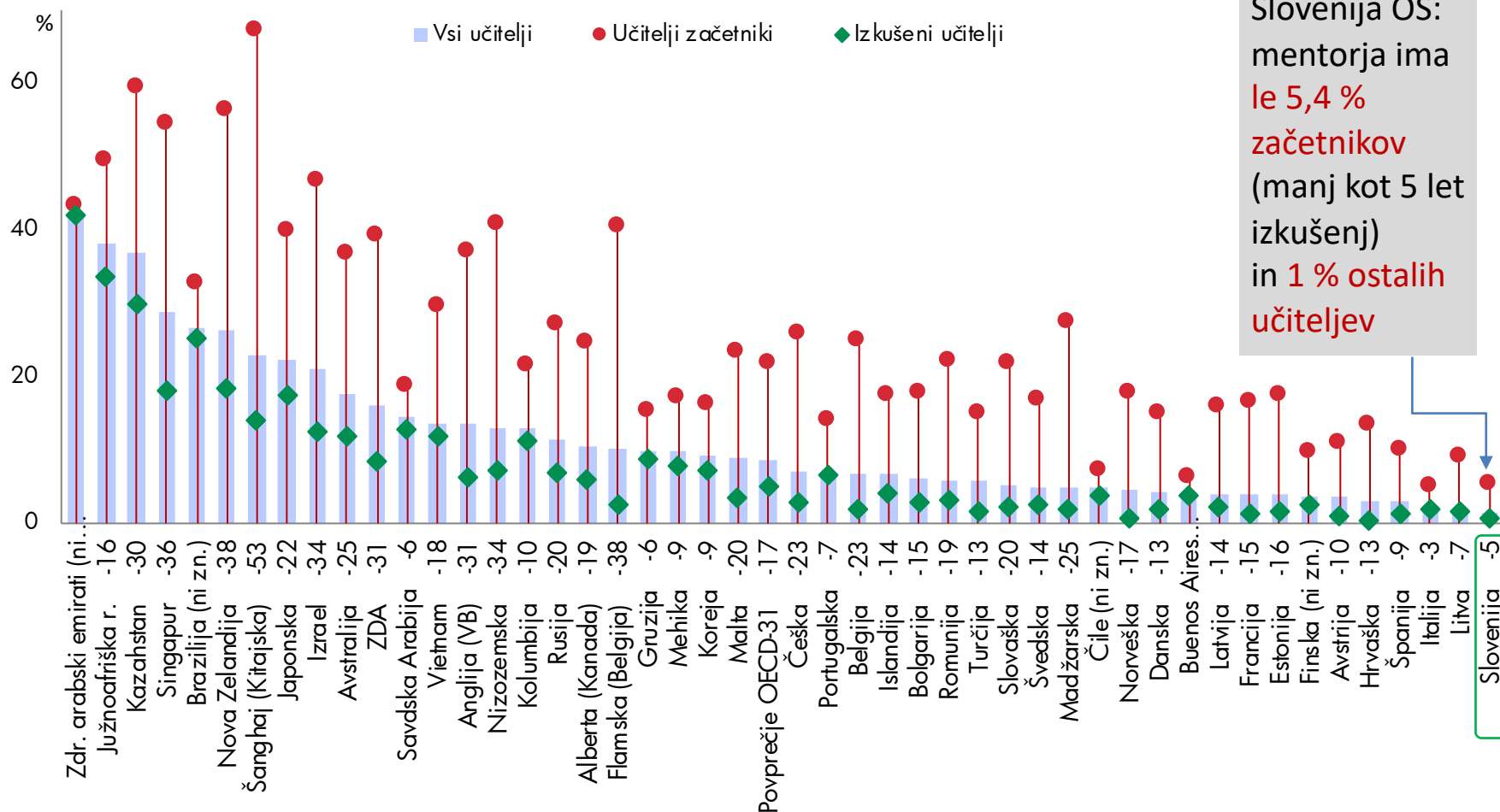

C. Izobraževanje in usposabljanje učiteljev in ravnateljev v mednarodni primerjavi

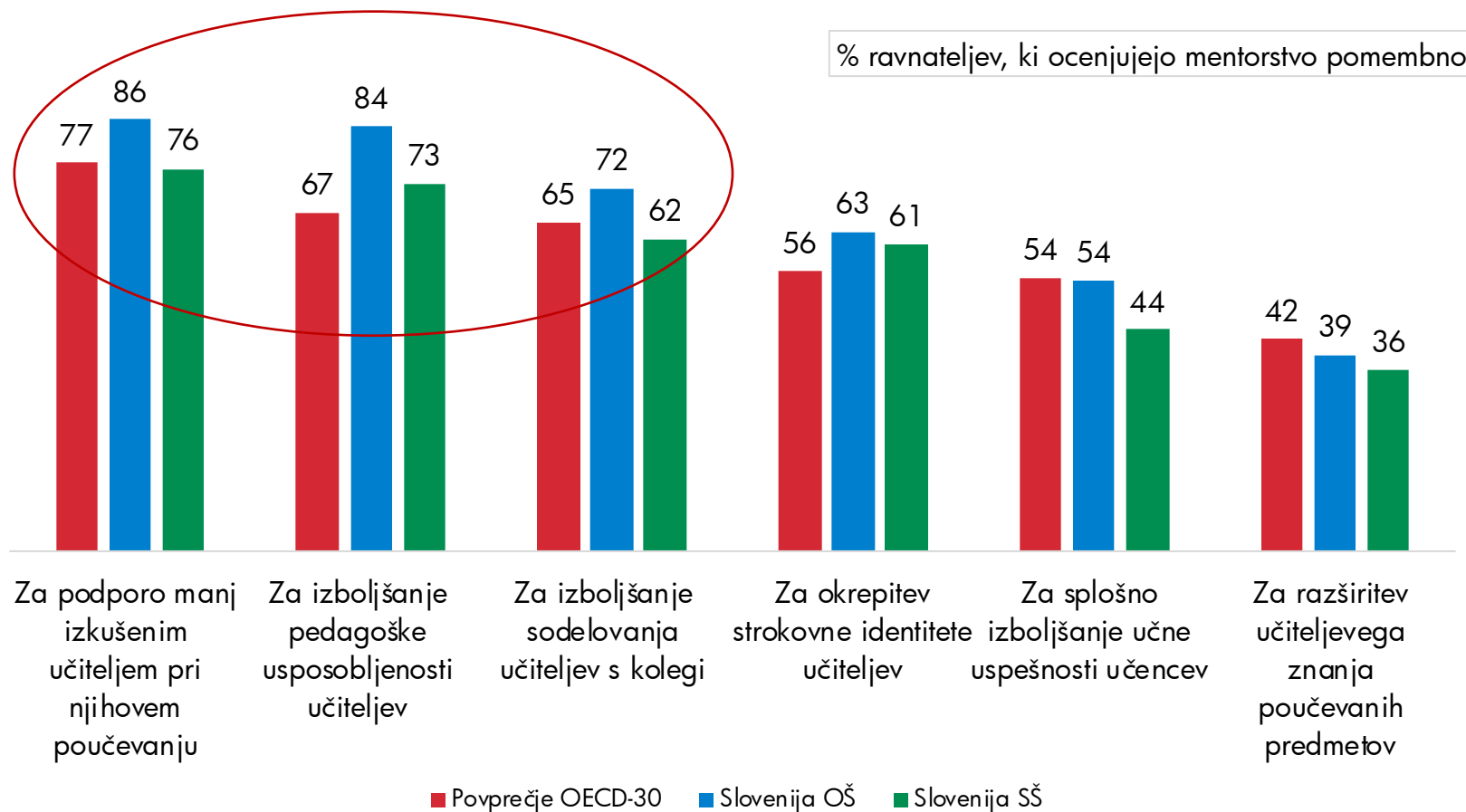
C: Izziv pomanjkanja mentorstva in uvajanja

Deleži učiteljev, ki imajo mentorja kot del formalne ureditve na šoli

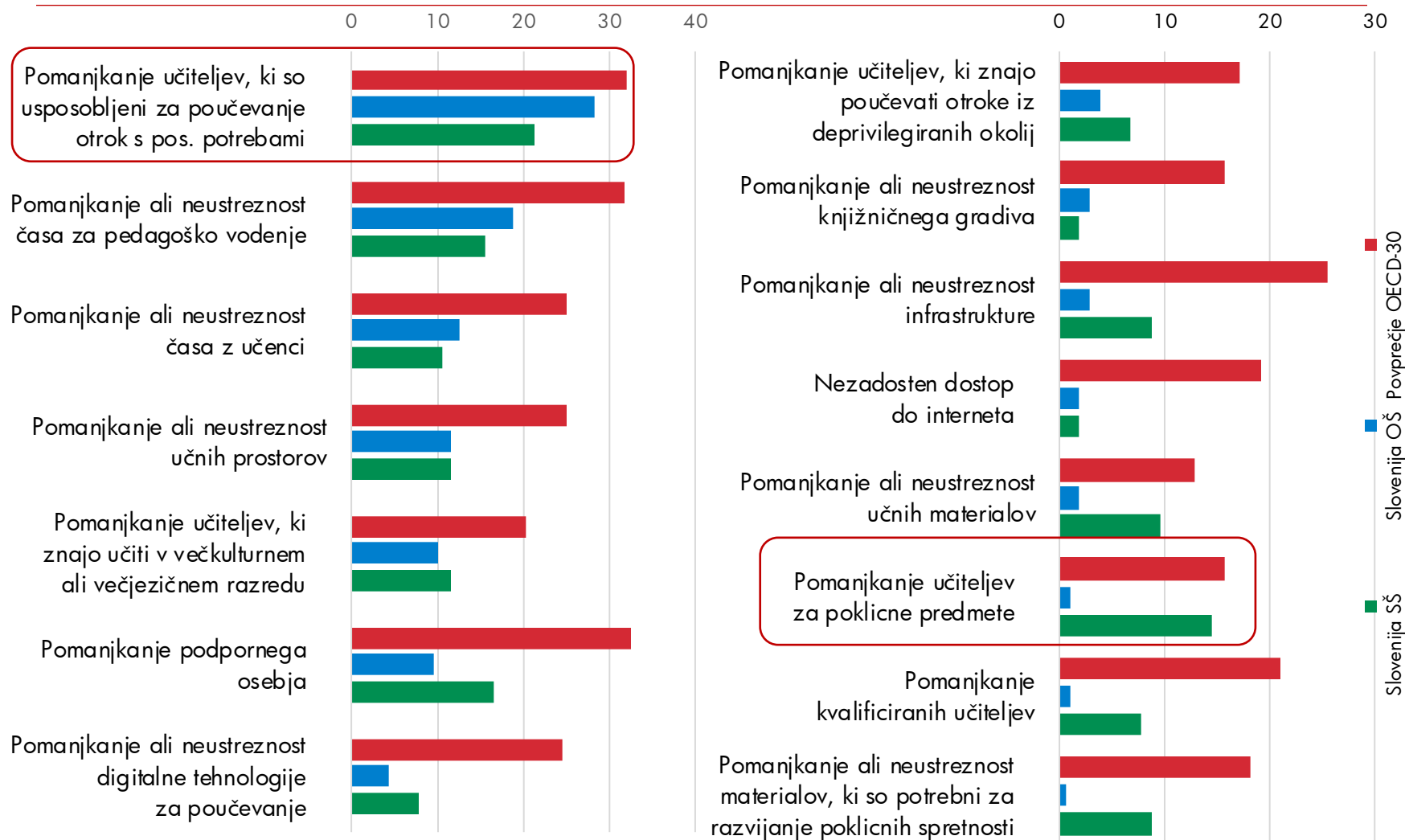

Slovenija OŠ:
mentorja ima
le 5,4 %
začetnikov
(manj kot 5 let
izkušenj)
in 1 % ostalih
učiteljev

C: Pomembnost mentorstva po mnenju ravnateljev

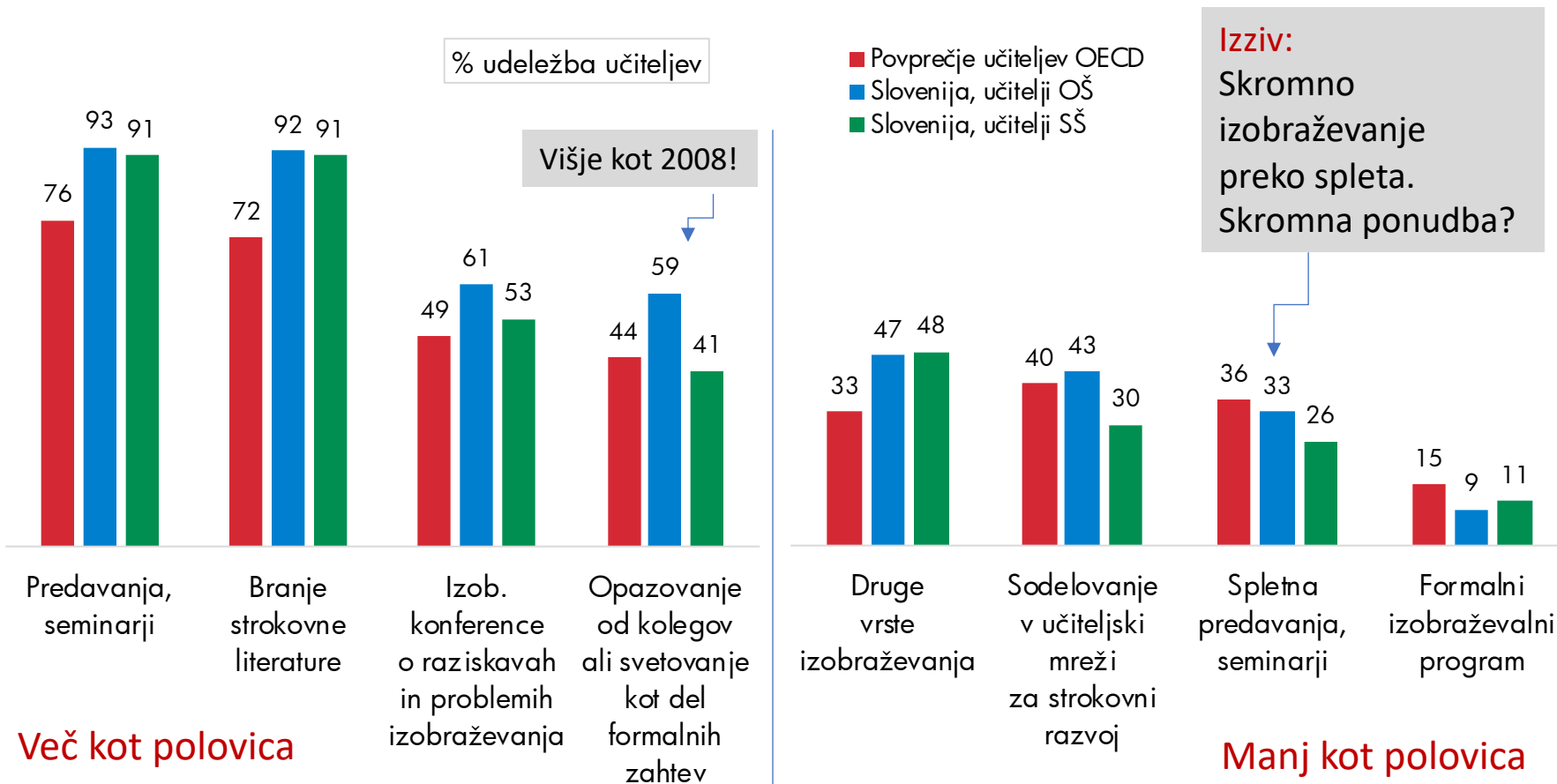

C: Pomanjkanje virov po mnenju ravnateljev

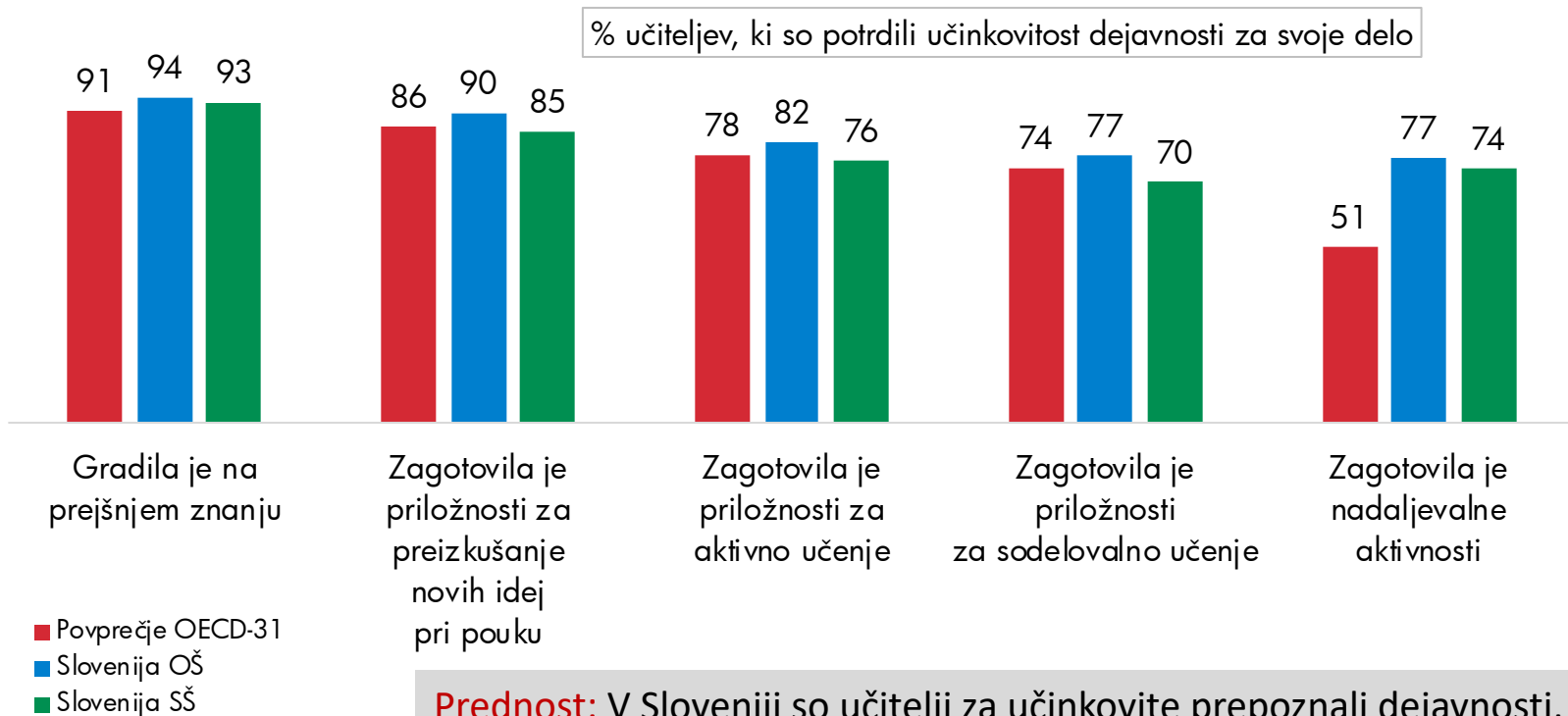

D. Nadaljnje izobraževanje in usposabljanje

Prednost: Učitelji se pogosto udeležujejo dejavnosti nadaljnega izobraževanja in usposabljanja.

D. Učinkovitost dejavnosti nadaljnega izobraževanja in usposabljanja

Prednost: V Sloveniji so učitelji za učinkovite prepoznali dejavnosti, ki **gradijo predmetno znanje, zagotavljajo aktiven pouk** in omogočajo nadaljevalne aktivnosti.

Izziv: Za manj učinkovite so navedli dolgotrajne dejavnosti in dejavnosti, ki se **dogajajo na njihovi šoli**.

Dostop do rezultatov

Poročanje o rezultatih, nacionalno

- ▶ **Poročilo** kot knjiga in v pdf obliki na spletu
- ▶ **Tabele mednarodnih primerjav** k poglavjem poročila na spletu (slov.)
- ▶ **Predstavitve** v pdf obliki na spletu
- ▶ **Prevod kratkega opisa** rezultatov Slovenije (slov.) na spletu

www.pei.si → raziskovalna dejavnost →
mednarodne raziskave → Talis 2018
<http://talispei.splet.arnes.si/>

Poročanje o rezultatih, mednarodno

- ▶ **Poročilo** v e in pdf obliki na spletu
- ▶ **Tabele mednarodnih primerjav** k poglavjem poročila na spletu (ang.)
- ▶ **Kratek opis rezultatov** Slovenije (angl.) na spletu
- ▶ **Podatki** vseh držav

<http://www.oecd.org/education/talis/>